

Lakialoite 86

Ilkka Joenpalo /sd: Lakialoite laiksi edustajanpalkkiosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

Laki edustajanpalkkiosta (328/1947) sisältää määräykset kansanedustajalle maksettavasta palkkiosta. Lain mukaan maksettava palkkio määräytyy tavalla, jota ei voi pitää tyydyttävänä. Veronalainen kansanedustajan palkkio, jota pidetään palkkana kansanedustajan toimen hoitamisesta, on kansanedustajan työn määrään, sen vastuullisuuteen ja tehtävien luonteeseen nähden vähäinen. Palkkion määrä vastaa valtiolla ylitarkastajan, kihlakunnansyyttäjän tai henkikirjoittajan palkkaa. Verrattuna yksityiseen sektoriin palkkion määrä on vähäinen, kaukana vaativissa asiantuntijatehtävissä tai johtavissa tehtävissä olevien työntekijöiden palkasta.

Kansanedustaja saa palkkionsa ohella myös verotonta kulukorvausta. Kulukorvaus lasetaan lain 1 §:n 2 momentin mukaisella monimutkaisella tavalla. Korvauksen määrä vaihtelee sen mukaan, mikä on edustajan asuinkunta, mikä on hänen asuinpaikkansa etäisyys Helsingin päärautatieasemalta ja onko hän hankkinut pääkaupunkiseudulta asunnon hallintaansa. Kulukorvaus voi olla 33 prosenttia, 45 prosenttia tai 56 prosenttia edustajanpalkkiosta.

Veroton kulukorvaus on sekavan ja mielivaltaisen laskutapansa ohella epäoikeudenmukainen. Se maksetaan edustajille ilman tositteita tai muuta erityistä näyttöä kuluista. Halutessaan edustaja voi ottaa kulukorvauksen verottomana palkanlisänä. Toisilta edustajilta kulukorvaus

taas menee kokonaisuudessaan edustajantoimen hoitamisesta aiheutuviin kuluihin: matkoihin, joita ei lain tai kansliatoimikunnan päätöksen nojalla korvata, matkapuhelinkuluihin, posti- ja muihin erityisiin toimistokuluihin.

Kaiken kaikkiaan edustajanpalkkiosta annettu laki on johtanut tilanteeseen, jossa kansalaiset eivät tiedä, millaista todellista korvausta heidän edustajansa nauttii, ja tilanteeseen, jossa edustajat ovat eriarvoisessa asemassa. Kansanedustajien palkkio on tunnollisten edustajien kannalta liian pieni ja edustajiaan valvovien kansalaisten kannalta liian sekava.

Epäkohtien korjaamiseksi on edustajanpalkkiosta annettua lakia muutettava siten, että varsinainen edustajanpalkkio korotetaan vastaamaan työn vaatimustasoa. Vastaavasti verottomista kulukorvauksista luovutaan. Kansanedustajien toimen hoitamisesta aiheutuvat kulut korvataan valtion varoista: tällaisiksi luetaan kaikki puhelin-, toimisto- ja matkakulut sekä muut edustajantoimeen liittyvät kulut. Niille edustajille, jotka kotipaikkansa sijainnin takia tarvitsevat asunnon pääkaupunkiseudulta, hankitaan valtion asunto valtion varoilla.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

edustajanpalkkiosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä huhtikuuta 1947 edustajanpalkkiosta annetun lain (328/1947) 1 a §, sellaisena kuin se on laissa 330/1976, ja
muutetaan 1 ja 1 b §, sellaisina kuin ne ovat 1 § laeissa 464/1977, 1295/1988 ja 1185/1994 sekä 1 b § mainituissa laissa 330/1976, seuraavasti:

1 §

Edustajan vuotuinen palkkio on määrältään saman suuruinen kuin valtioneuvoston jäsenen palkkio. Edustajalle suoritetaan hänen palkkausluokkansa perusteella laskettuna lomaltapaluurahaa, määrävuosikorotusta ja muuta yleistä palkanlisää ja lisäpalkkiota niin kuin valtioneuvoston jäsenelle. Määrävuosikorotus lasketaan sen ajan perusteella, jonka edustaja on hoitanut edustajantointia. Määrävuosikorotukseen oikeuttava aika alkaa edustajanvaalien toimittamiskuukauden ensimmäisestä päivästä. Mikäli varamies kutsutaan edustajaksi, määrävuosikorotus lasketaan tehtävän vastaanottamisesta. Määrävuosikorotuksen laskemisaika päättyy seuraavien edustajanvaalien toimittamiskuukauden ensimmäisenä päivänä. Milloin palkkio suoritetaan päiväpalkkiona, sen määrä on 1/365 edellä lasketusta palkkiosta lisineen. Jos

palkkion määrään vaikuttaa vuosiloman pituus, se lasketaan 26 arkipäivään oikeuttavaa vuosilomaa vastaavasti.

Edustajalta, joka on kutsuttu valtioneuvoston jäseneksi, pidätetään puolet ja edustajalta, joka on valittu edustajaksi Euroopan parlamenttiin, yhdeksän kymmenesosaa tämän lain mukaan tulevasta palkkiosta. Edustajalta, joka on asevelvollisena tai vapaaehtoisena astunut palvelukseen vakinaisessa väessä tai siviilipalveluksessa, pidätetään tämän lain mukaan tuleva palkkio.

1 b §

Edustaja saa kohtuullisen korvauksen edustajan tehtävien hoitamisesta aiheutuvista matka- ja muista kuluista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta _____.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 1997

Ilkka Joenpalo /sd